

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Redništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice šte. 16. — Zurednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — **Inserti:** Štatisopna petit-vrata 4 kr., pri večkratnem poukavanju dajo se popust. — **Velja za Ljubljano v upravnishvu:** za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 2 kr. več. **Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.**

Štev. 251.

V Ljubljani v torek, 3. novembra 1885.

Tečaj II.

Carigrajska konferenca.

Pozornost vsega sveta obrnena je ta trenotek v Carigrad. Poslaniki evropskih veleavlastij sešli so se ondi ter pričeli uže svoje delovanje. Lahká ni naloga, katero jim je rešiti. Nebó se je zadnji čas na Balkanu zopet zatemnilo in pogled v bližnjo prihodnost nikakor ni tako jaseu, nego bi bilo želeti. Ko je bil počil prvi glas, da so se odločile evropske vlasti posredovati mej Turčijo in zjednjeno Bolgarijo, tolažilo je upanje politiški svet, da se zahomatane zadeve na jugu srečno in v kratkem času razvzgljajo. A prvo zborovanje in posvetovanje evropskih vlastij pokazalo je takoj, da stvar ni tako lahka, nego se je v obče mislilo. Začetkom jemalo se je ozir samo na Turčijo in Bolgarijo, a kmalu prepričati se je moral svet, da bode računati pri tem tudi z zahtevami še drugih držav. Srbska in Grška oklenili sta se onega, tolikokrat naglaševanega načela o ravnotežji na balkanskem poluotoku in s tem postalo je vzhodno prašanje bolj kočljivo in bolj napeto, nego kedaj poprej.

Trdi se, da so se evropski diplomatje v Carigradu zaradi tega tako polagoma in počasi pravljali na delo, ker so mislili, da se navdušenje oboroženih balkanskih državíc kmalu poleže. Upalo se je, da Bolgarska, Srbska in Grška ne bodo mogle vzdrževati tolike vojske dolgo časa na nogah in da se zaradi tega v kratkem same ob sebi vrnejo v prejšnje svoje meje, oziroma, da jim zamré zopet hrepenenje po razširjanji mej. V tem oziru se je evropska diplomacija motila. Žilavost južnih narodov, koja je uže tolikokrat morala občudovati zahodna Evropa, pokazala se je tudi pri tej prilóžnosti v vsej svoji svežosti. Namesto da

bi bile Srbska, Bolgarska in Grška pričele razoroževati, kakor se je pričakovalo, oboroževale so se le še nadalje, in navdušenje, s kojim se je sprejemal in pozdravljal prvi klic na boj, ni se poleglo, temveč naraščalo od dné do dné. Bolgarski knez izjavil je res, da se podvrže volji Evrope, a pri tem ne more prezirati volje svojega naroda, ki ga še vedno, kjer- in kamorkoli pride, pozdravlja z ono ognjevitostjo kot kneza in vladarja obeh Bolgarij, kot oni usodepolni dan, ko se je zjednjeno Bolgarije z vzhodno Rumelijo dejansko izvršilo. Srbija pa je po najnovejših poročilih še vedno pripravljena, odločno protiviti se vsaki, tudi še tako rahli zvezi Bolgarije z vzhodno Rumelijo ter smatrati tudi to, ko bi se knez Aleksander imenoval tudi le guvernerjem na mesto Krestičevo, kot uničenje onega ravnotežja na Balkanu, na katerega se opira berlinska pogodba.

Tak je danes položaj. Praša se sedaj, kako mislijo postopati veleavlasti v očígled obstoječim razmeram. To, kar se čuje o raznih stališčih, katere zavzemajo pri tem posamezne evropske države, je dovelj čudno. Vidi se, kakor bi bile le-te hipoma zamenjale svoje uloge. Rusija, stara pokroviteljica krščanskih slovanskih rodov na Balkanu in vstvariteljica samostojne Bolgarije, ki je bila v sanšefanski mirovni pogodbi odločila ji še vse širše meje, nego so ji dane sedaj po dovršenem zjednjjenji z vzhodno Rumelijo, ta Rusija zahteva sedaj kategorično, da se vrnejo one razmere, kakor jih je bila vstvarila berlinska pogodba. V prvem trenotku pozdravljal se je na Ruskem bolgarski ustanek simpatično, kakor drugače pričakovati ni bilo, a komaj izrekel je bil „Journal de St.-Pétersbourg“, da si je knez Aleksander izvolil „slabmoment“, uže mu je pritrjevalo v

tem skoro vse merodajno rusko časopisje, in ta misel, to prepričanje prodira v Rusiji od dne do dne v širše kroge. Iz tega, kako se izraža gori navedeni časopis, se dá sicer sklepati, da tudi Rusija zoper zjednjeno Bolgarije ničesar nima, ker se tu poudarja, da le trenotek, y katerem se je to zjednjeno izvršilo, ni bil pravi; vender to na stvari ne predrugači ničesar. Rusija za sedaj tega zjednjjenja še neče in to jedino je sedaj merodajno.

Nasprotno vidimo Angleško, ono državo, ki je od nekedaj vse svoje moči uporabljala v to, da se podaljša življenje hirajoči Turčiji, sedaj razgrevati se za zjednjeno Bolgarijo. To je tem bolj čudno, ker na vladnem krmilu ob Temzi ne stoji več stari prijatelj slovanstva, Gladstone, temveč glavni nasprotnik vse njegove politike, Salisbury. Če bi bilo sploh mogoče, da bi bila Angleška in Ruska kedaj jedne misli, v tem slučaju dani so bili vsi pogoji v to, a videti je, da se mogočni tekmovalki nikdar ne sporazumeti, da si interesi obeh držav vedno in povsod nasprotujejo in križajo.

Kar se tiče stališča, kojega bode imel poslanik naše države zastopati v Carigradu, pojasnil ga je v dokaj razumljivih besedah Grof Kálnoky v odgovoru na interpelacije, ki so se mu stavile v ogerskih delegacijah. Iz tega odgovora je razvidno, da dogodki na Balkanu ne bodo dajali povoda, da bi se razrušila tricarska zveza. Dokaj nezadovoljna znala bi biti Srbija s tem odgovorom, kajti tu izraženo je dovelj jasno, da je Srbija za vsa eventualna podjetja sama odgovorna, in da bo sama imela nositi nasledke kakéga nepremišljenega in prenapljenega koraka. Vender upamo za trdno, da Srbija v tem odgovoru našega ministra ne bode

Listek.

Prokleta!

Roman Spisal Emile Richobourg; po E. Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

15.

In zopet so ginila leta.

Grofinja ni zapustila svojega gradu, niti ni zopet iskala svojega soproga, ki je sicer bil največ na potovanji. Od časa do časa si je dala sporočati, kako se obnaša grofič Gontran, ki je postajal zmerom razuzdaniši ter je bolj in bolj moralčno propadal. Nesrečnik se je valjal v luži malopridnosti!

Časih je bil razuzdanec primoran, da se je skrivaj svojim upnikom po razupitih zakotnih krčmarah. V takih slučajih plačal je intendant grofinjin na njen ukaz dolgove malopridnikove. Grofič Gontran prišel je potem iz nova na svetlobo, da se je še hujše, zapravljujejše in strastniše vrgel v vrtnice razuzdanega živjenja.

Tekom sedmih ali osmih let razdala je bila grofinja na tak način več kakor milijon!

Grofič je gotovo uganil bil, kedo je skrivna ta rešiteljica, ki mu vselej pomaga iz največ stiske; brez njene pomoči bi se uže davno bil sam umoril. A malopridniku niti misel ni prišla, da bi se materi zahvalil ali bi jo vsaj obiskal.

Mladi razuzdanec ni imel več čuvstva, ni poznal ne hvaležnosti ne sramú. Imel je samo še živalske nagone. Niti samega sebe ni več ljubil in le zadovoljujoč podlim svojim strastem, osvedočeval se je, da še živi.

Grof Bussières je bil uže nekaj mesecev zopet v Parizu. Potovanje je bil opustil. Utrujen, potr, hotel je v domovini pričakovati smrti.

Nekega dne dobi grofinja pismo. Podpis je bil: „Grof Bussières.“

„Gospa grofinja!“ tako ji je pisal soprog. „Mislim, da Vam moram naznanjati, da je najin sin, grofič Gontran Bussières, nehal živeti. Razuzdanost njegova ga je umorila. Umrl je vsled svojega malopridnega živjenja, in hvala Bogu, še dovelj rano, da ni mogel imena svojih pradedov neresljivo omadeževati. Žalostno a resnično je: smrt njegova ni nesreča! Izvedel sem po tretji osebi, kaj ste storili Vi v zadnjih letih za-nj, od

takrat namreč, ko me je njegovo obnašanje prisilo, da sem ga prepustil njegovi usodi. Ne meni ne Vam ni se posrečilo, da bi ga rešila.“

„Smrt ga je rešila sama. Ona je šola za otroke in — za starše! Njegova smrt je milost, katero nama skazuje Bog!“

Prebravši grofinja to pismo, zapré se v črni svoj salon ter tam moleč prebije cel dan.

Drugi dan pa obleče služabništvo v gradu na grofinjin ukaz žalno obleko.

Štirinajst dni pozneje ustavi se voz, ki je prihajal iz Clamecy-a, pred gradom grofinjinim. Dva moža stopita z voza.

Bilo je neke nedelje.

„Počakajte naju v gostilni,“ reče starejši kočijažu. „Ako bi naju ustavljali na d'Arfeuille-u, lahko se sami odpeljete po kosilu v Clamecy.“ — „Dobro, gospod!“

„Kako čudno mi je pri srci!“ opomni mlajši popotnik. „Srce mi bije tako močno, da se bojim, da mi počí.“

„Ba! Le korajžo, korajžo!“ odgovori drugi, nasmehljavši se. „Saj nemaš ničesar bati se, pač pa upati!“

iskala povoda, da pretrga dosedanje prijateljske vezi z našo državo. Vladni krogi v Beogradu uvidijo pač, v kako težkem položaju da je Avstrija v očigled dogodkom na Balkanu in na prijateljstvu naše države jim baje ne bo tako malo ležeče, da bi ga iz malenkostnih vzrokov razdirali.

Da se Nemčija pridruži zahtevi Avstrije in Rusije, o tem ni dvojbe, in z ozirom na to nadejati se je za trdno, da se z voljo teh treh držav mirnim putem rešijo stvari na Balkanu, želimo pa, da se ne rešijo samo za ta trenotek, temveč da se bistroumnosti evropske diplomacije posreči ukreniti take naredbe, da se red ondi ne skali zopet tako kmalu ter Evropa ne splaši spet v bližnji prihodnosti iz toli potrebnega jej miru.

Položaj na jugu.

V „Pol. Corr.“ se poroča, da so se v Črni Gori v slednjem času vršile obširne priprave za vojsko. Poveljniki, dobili so ukaz, naj se moštvo dobro oboroži. Kakor se čuje je uže 24 000 mož oboroženih z zadankami ter preskrbljenih s strelivom, handžari in ročnim orožjem; razdelilo se je med čete tudi uže mnogo zimske obleke. Vse te priprave pa so se vršile in se vrše na skrivnem v Cetinji, vendar je o teh pripravah v Skadru prav dobro znano, in od turške strani se nič ne zamudi, da jih kaj ne doleti nepričakovano.

Iz Carigrada pa se poroča: Črnogorski zastopnik Bakić, podal se je pred kratkim v Yildiz-Kiosk, kjer je bil sprejet ter je sultanovemu komorniku v imenu črnogorskega kneza izjavil, da se hoče Črna Gora mirno zadržati. Čez tri dni bil je Bakić poklican k sultanu, kateremu je dal jednako zagotovilo; sultan pa je kot odgovor zagotavljal, da bodo vlasti prejšnji položaj zopet uvele v vzhodni Rumeliji. Navzlic temu pa nihče ni tako kratkoviden, da bi ne vedel, da se Črna Gora takoj vzdigne, ko Srbija in Grčija prične boj.

Iz Aten se poroča, da je Delyannis pri adresni debati se izjavil, da je dolžnost Grčije pospešiti priprave. Grčija se ne bode plašila vojske za helenske interese ter gotovo tudi častno zapustila bojišče. Pomorskemu ministru je dovolilo 12 milijonov kredita. Turčija zbira čete v Epiru ter nakupčuje tam strelivo.

Preko Londona se poroča, da je Grčija odgovorila na noto velevlavstij, da Grčija ne more zadeve smatrati kot urejene in mirne, dokler se jej vsaj ne prizna ona mejna črta v Epiru, katera se jej je prisodila po berlinski pogodbi.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

III. Gospod zbornični svetnik IV. Perdan poroča vsled dopisa vis. c. kr. deželne vlade z dne 17. septembra 1885, šte. 8898, o vprašanju,

„Grad je v istini lep!“

„Ali ti nisem pravil? Samo bolj tih in bolj zapuščen se mi zdi, kakor navadno.“

„V istini, mrtvaška tihota!“

„Kakor v grobu!“

„Meni je prav mraz!“

„Nasmehljaj dobre grofinje te uže ogreje! Le pojdi!“

Leon je sledil Gošu, ki je pri vratih pozvonil. Kmalu pride odpirat belelas starček, ki je nosil žalno oblačilo in imel okoli roke črn pajčolan.

Grajski služabnik, ugledavši starejšega obiskovalca, veselo klikne: „Naš marionetar je tu!“

„Ah, dobri gospod Bricard spozna me takoj!“ odvrne Goš radostno.

„Jaz sem v istini, gospod Bricard, Jérôme Goš, z dušo in telesom, s krvjo in mesom!“

„In zmerom ste veseli, kaj ne da?“

„Da, vesel sem, kakor takrat, ko sem tu v gradu vsem budil veselje, celó gospé grofinji!“

„Govorili smo čestokrat o vas, Goš, ter obžalovali, da vas ni nič več videti. Zmerom le žalost — to je dolgočasno! Tu ne govorim o sebi, saj sem uže star mož; pa saj je tukaj tudi več mladih

da-li pravica v izvrševanju trgovine z mešanim blagom obsega pravico, prodajati klobuke.

Po § 36 zakona z dne 15. marcija 1883, drž. zakona št. 39, se razsoja obseg obrtne pravice po vsebini obrtnega pisma. Ker zakon le gostilničarskim, krčmarskim in trgovinskim obrtnim (§§ 16 in 38) določuje, kako daleč segajo njihove pravice, mora se v vseh drugih obrtnih ravnati po pravilih, ki so bila uže pred izdajanjem obrtnega reda veljavna, kajti v zmislu čl. III razglasivnega patenta za obrtni red odpravila so se le ž njim nezdržna starejša pravila.

V zmislu dvorskih ukazov z dne 20. avgusta 1792, 17. marcija 1802, 13. septembra 1806, 17. novembra 1812 in z dne 19. maja 1817 dopuščeno je trgovinam z mešanim blagom prodajati vse blago, za katero ni treba posebnega dovoljenja. Po ukazu trgovinsko-sodne komisije z dne 20ega februarja 1822, šte. 259, po gubernijalnem ukazu z dne 1. marcija 1822, šte. 2481 (zbirka provincijalnih zakonov 4. knjiga 1822, str. 58), obsegajo trgovine z mešanim blagom neomejeno trgovinsko pravico za vse za trgovino neizključeno blago. V zmisli tega ukaza imajo tudi pravico za razpošiljavno in naročilno trgovino. (Kopetz, avstrijski obrtni zakoni, I. knjiga, § 103, na Dunaji 1829; — Stubenrauch, upravni zakoni 1856, II. knjiga, § 503).

To n čelo se potrjuje tudi v § 38 obrtne novale, ki določuje, da obsega prijava za trgovinsko obrt pravico, trgovati z vsem v svobodnem prometu dopuščenim, ne posebnemu dopustilu podvrženim blagom, ne da bi se omejevala pravica na določeno blago ali na določeno vrsto blaga.

Prodajanje klobukov tedaj ni podvrženo posebnemu dopustilu, posebnega privoljenja za to ni treba, mora se torej tudi odsek izreči, da trgovci z mešanim blagom smejo prodajati tudi klobuke, ne da bi jim bilo treba za to pridobiti si posebne pravice.

Odsek torej predlaga, spoštovana zbornica naj se izreče v zmislu tega poročila.

Predlog je bil vzprejet.

IV. Gosp. zbor. svetnik Karol Luckmann poroča o dopisu koroške trgovinske in obrtniške zbornice, zadevajočem od 1. oktobra 1884 veljaven zakon o davku od žganjarenja.

Po tem zakonu se je odpravil povprečni ter uvel davek od pridelka.

Malim, takozvanim kmetijskim žganjarnicam, dovoljuje zakon izjemno, da jim dopušča namreč do neke določene mere še nadalje povprečnino, in da bi jih ščitil premoči velikih tvornic, zagotavlja kmetijskim žganjarnicam vrhu tega še 25 % do 50 % popuščaja na davku.

Ne gledé na to, da zakon natanko označuje kmetijske žganjarnice, stavi jim § 27. natančne mere, določujoč, da mora površje njiv, travnikov

ljudij, ki bi radi bili malce veseli. Ste li prinesli svoje marionete saboj?“

„Ne, ljubi gospod Bricard. Prišla sva le slučajno mimo. In, ker je gospa grofinja bila zmerom tako prijazna proti meni, mislil sem, da storim prav, če jo s to priložnostjo obiščem.“

„Tedad nemate sabo malih svojih možiceljev? Sicer, da ste jih tudi saboj prinesli, bilo bi zastoj. Kajti zdaj ne mislimo na veselice v gradu, in gotovo ne bi bili smeli vršiti svojih iger.“

Goš prebledi.

„Moj Bog!“ zakliče ves v strahu. „Vi nosite žalovanje. Bi li bila gospa grofinja...“

„O, hvala Bogu, naša ljuba gospa grofinja je prav zdrava.“

„Ah, zopet laže dišem!“ pravi Goš ter vzdihne, kakor da mu je padel kamen od srca.

Leon je molčeč poslušal; obhajali so ga isti občutki kakor njegovega rednika.

„Po kom nosite žalovanje?“ povpraša Goš.

„Po gospodu grofiči Gontranu Bussièeresu, edinemu sinu gospe grofinje.“

„O moj Bog!“ deje Goš, „kako hud udarec za blago dobro gospo!“

in pašnikov — izjemno gozdi — meriti pet hektarov na hektoliter drozgaličnega prostora.

Ta določba velja kmetijskim žganjarnicam pridružoim povprečni davek.

(Dalje prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Večina evropskih listov bavi se z vprašanjem, kako se bode izrekla konferenca gledé vzhodnorumelijskega vprašanja. Najbolj je razširjeno mnenje, da konferenca določi, naj se uvede prejšnji položaj. Nastane pa vprašanje, kaj bodo rekli na to Bolgari, bodo li voljno in mirno uklonili se izreku konference? In to vprašanje gotovo ni tako priprosto, kakor bi si kedo mislil.

Tržaški namestnik zaukazal je nove volitve za mestno zastopstvo. Volitve vršiti se imajo od 30. novembra do 13. decembra.

V hrvatskem saboru sprejelo se je poročilo o računih sabora za 1885. l. in konečni račun avtonomnega budgeta z leta 1883. — Subotić interpeloval je vlado, če je zakon gledé Srbov predložila v sankeijo.

Ogerske delegacije so za nekaj časa prenehale s svojimi razpravami, ker je večina delegirancev in ogerski ministri podali se v Pešto, da se udeležijo zaključenja deželne razstave. Odseki se snidejo v četrtek zopet; sicer pa so odseki s svojimi predlogami uže skoro gotovi. Prihodnja vkupna seja se vrši v petek.

Tu je dežele.

Članovi nove francoske zbornice so po svojem stanu tako-lerazdeljeni: 35 zdravnikov, 23 kmetovalcev, 18 inženirjev, 28 sodnikov, 6 lekarjev, 40 časnikarjev, 8 bankirjev, 20 učiteljev, 20 bivših oficirjev, 3 duhovniki, 8 diplomatov, 9 delavcev, 70 industrijcev in trgovcev itd. Okolo 100 poslancev je bogatašev, kateri se ne bavijo z nikakim posebnim poslom.

Francoski ministerski svet je sklenil, da se zbornice skličejo v 10. dan novembra. Predsednik Grévy želi, naj bi obe zbornici kot kongres še pred Božičem, dne 21. ali 22. decembra, volili predsednika.

Nekateri ruski listi izrekajo se kaj nepovoljno za Bolgare. „Journal de St. Peterbourg“ z vso odločnostjo zahteva, naj vendar Evropa resno poseže vmes na jugu, predno se ne prelije kaj krvi, kar bi bilo silno sramotno za človeštvo; zgoditi pa bi se moglo kaj takega ob zdanjem sovraštva med Bolgarijo in Srbijo. Ta list odločno zahteva, naj se uvede prejšnji položaj, ker Aleksander ni držal svoje obljube, je po sili hotel uresničiti zjedinjenje ter narodu prikrival pravi položaj.

O Karolinskem vprašanju se poroča, da je papeževa odločitev uže gotova ter da se v kratkem

„No, no!“ odvrne služabnik, „med nami rečeno: grofiča baš ni škoda. Sicer ga gospa grofinja skoro ni poznala. Prišel jej ni nikoli pred oči. Pa bil je vendar njen otrok! In potem je tudi to trdo, da ni nobenega več tu — nobenega sina, nobenega dediča! In toliko milijonov ostane — za koga li? To ve sam Bog!“

„Res je žalostno, dobri Bricard! Ali mislite, da naju gospa grofinja ne sprejme?“

„To ni mogoče, ljubi moj Goš.“

„In zakaj ne?“

„Ker je ni doma.“

Goša je ta novica jako poparila.

„Tako! Tedaj je ni doma?“ klikne.

„Se-le včeraj je odšla.“

„Ali dolgo izostane?“

„Tega sam ne vem. Mogoče, da se vrne v tih ali štirih dneh; mogoče tudi se-le v tih mesecih.“

„Ali ne veste, kam je šla?“

„To pač vem. Gospa grofinja je šla v Pariz.“

„In ali ni pustila tu svojega naslova?“

„Se-ve-da!“

„Mi li ga morete dati?“

izroči poslanikom. Papež odločil je tako, da sta obe stranki z rešitvijo Karolinskega vprašanja zadovoljni.

V Pariz prišla je deputacija Armencev; sprejel jo je minister za vnanje zadeve. Deputacija ga je prosila, naj bi se Francija potegnila za Armence, če bi se vlasti posvetovale tudi o drugem nego bolgarskem ozemlju. Freycinet je vendar odgovoril, da se vlasti zdaj hočejo posvetovati samo o bolgarskem in vzhodnorumelijskem vprašanju.

Razne vesti.

— (V českých semenišcích) število nemških bogoslovcev vedno bolj poma; v nekem semenišču je izmed 74 gojencev 71 Čehov in samo 3 Nemci.

— (Roparski napad na železničnem vozu.) Iz Bruslja se poroča: Pred nekolikimi dnevi peljal se je v vozu prve vrste tukajšen tovarnar po železnici v Pariz. Kmalu ko je bil vstopil v voz, pridejo še štirje njemu neznani možje za njim. Vsedejo se k mizi ter začno igrati, a ob enem siliti tovarnarja, da naj prisede k njim ter z njimi igra. Ta pa se zahvali za ponudbo. Čez nekoliko časa potegne tovarnar svojo zlato uro iz žepa, da bi videl, je li vlak kmalu pride do bližnje postaje. Ta trenotek porabi eden ptujcev, da plane nanj ter mu skuša iztrgati uro iz rok. Ko se tovarnar nekoliko brani, skočijo še drugi trije nanj in prične se hud boj. Napadeni bil in tolkel je na vso moč okolu sebe ter prizadoval si priti do jermena, da bi bil z zvoncec poklical na pomoč, a lopovi odrivali so ga v stran ter so ravno nameravali, vreči ga skozi okno, ko pride mimo konduktar, in jim prepreči zlobno nakano. Jeden napadovalec skoči na to z voza ter ubeži, druge tri pa se je posrečilo prijati in so se pri prvi postaji izročili sodnji.

— (Dobro zavrnil.) Za časa, ko je na Francoskem imel minister Colbert finančno upravo v rokah, bilo je nekdaj nastalo, in sicer deloma zaradi vojske, deloma zaradi slabe letine, veliko pomanjkanje denarja. Vsled tega so zlasti kraljevi ljubljenci zelo nadležno pritiskali h državnim blagajnicam ter zahtevali svojo plačo. Med temi pa je bil najbolj siten kraljevi pevec Bonardi, ki je s svojo pohlepnostjo celo mirnega in hladnokrvnega Colberta spravil v nejevoljo. Ko se je nečega dne zopet gnel do blagajnice ter brezobzirno odrival premnoge okolu blagajnice zbrane udove in revne uradnike spodnje vrste, odvrne mu Colbert na njegovo zahtevo: „Mi je prav žal, da mi ni mogoče vstreti vaši želji. Jaz moram plačati prej onim, kateri jokajo, potem še le pridejo na vrsto oni, kateri pojejo.“

— (Dvoumno.) Nekemu staremu skopuhu in oderuhu sanjalo se je po noči, da je prišel nekdo v njegovo sobo, da bi ga okradel. Ves razburjen skoči s postelje in začne klicati hišnika. Ta pride, a vse zasledovanje tatú bilo je zaman. To bojazljivemu stiskaču ni slo v glavo, in je v jedno mer trdil: „Čisto za

gotovo mora biti jeden hudobnež tukaj.“ — „Jaz nobenega, razen vas ne vidim,“ odgovori na to hišnik.

— (Trije angleški pregovori.) Trije živé mirno tedaj, kadar dveh domá ni. — Kedor v nadih živi, pleše brez godbe. — Ženske zamolče, kar ne vedó.

Domače stvari.

— (Nj. veličanstvo presvitla cesarica) pripeljala se je včeraj zvečer ob 7. uri 3 minute zvečer s posebnim dvornim vlakom v Ljubljano. Vlak postal je 15 minut; med tem je spremstvo zaužilo nekaj jedij v čakalnici prvega razreda. Oficijelnega sprejema ni bilo.

— (Kanonik gospod dr. Andr. Čebašek) imenovan je škofijskim komisarjem na srednjih šolah za veronauk.

— (Duhovenske spremembe) Gosp. Andrej Karlin pride kot kaplan k sv. Jakobu v Ljubljani.

— (Pri mednarodni razstavi sadja in zelenjadi v Budimpešti) dobila sta veliko razstavno svetinjo: Cesarjevič Rudolfovo sadjarsko društvo v Št. Juriji na juž. železnici in Kmetijska družba kranjska v Ljubljani.

— (Okrajna učiteljska konferencija za učitelje ljubljanske okolice) bode dne 11. novembra t. l. dopoldne ob 1/2 10. uri pri sv. Petru v Ljubljani. Dnevni red obsega: 1.) Volitev dveh zapisnikov. 2.) Opazke c. kr. šolskega nadzornika o nadzorovanji šol. 3.) Domači okraj naj se z učenci pogovori in na šolski tabli grafično predstavi. 4.) Namen in korist poduka o gospodinjstvu, kako naj se dotična učna tvarina, ki je v § 79. šolskega in učnega reda označena, na pojedine višje dekliške oddelke umno razdeli, in kako bi se dalo o tem deloma v zvezi z ročnimi deli poučevati. 5.) Učne knjige za l. 1885/86. 6.) Poročilo o okrajni učiteljski knjižnici. 7.) Nasveti, tikajoči se nakupa novih pedagoških knjig. 8.) Volitev knjižarne komisije za l. 1885/86. 9.) Volitev stalnega odbora okrajne učiteljske konference. 10.) Samostalni predlogi.

— (Razglas obligacij kranjske zemljišne odveze,) ki so bile 31. oktobra 1885 izsrečkane s kuponi à po 50 gld. št. 110, 230, 265, 317, 321 in 394. à po 100 gld. št. 833, 887, 1022, 1026, 1118, 1578, 1799, 1878, 1940, 2027, 2101, 2177, 2211, 2298, 2329, 2421, 2479, 2601, 2955, 3026, 3033, 3095, 3138, 3209, 3213, 3230 in 3231. à po 500 gold. št. 70, 127, 184, 229, 261, 347, 397, 401, 474, 491, 709, 751, 771, 796, 801, 806 in 828. à po 1000 gld. št. 64, 472 511, 547, 618, 630, 684, 685, 693, 757, 768, 815, 862, 865, 1101, 1309, 1350, 1556, 1560, 1931, 2067, 2078, 2079, 2107, 2239, 2263, 2305, 2314, 2382, 2384, 2431, 2458, 2468, 2493, 2715, 2884, 2940, 2960, 2962, 2977 in 2879. à po 5000 gld. št. 247, 371, 400, 403, 416 in 428. Litt. A. št. 370 v znesku 10 000 gld.

vala, kakor da bi oba hotela kaj zahtevati. Jaz nimam pravic, nočem ničesar! Slučaj me je spravil na svet, slučaj naj naredi z mano, kar mu drago. Jaz sem usodi igrača; ona me bo gotovo uničila. Naj bo! Čem preje umremo, tem preje nehamo trpeti! Nekoliko časa sem mislil, da je za-me še prihodnost, sreča! Bila je neumnost! Grofinja bi me lahko naredila bogatega. Pa kaj mi pomaga bogatstvo? Ali more ona, ki jo ljubim, postati kedaj moja žena? Saj ne smem niti na-njo misliti; pozabiti moram njo, ki je tako dobra, tako lepa, tako mila! Hči je Jean Renauda, morilca mojega očeta!... Ne, jaz ničesar ne zahtevam, Goš, ljubi moj oče, nič, prav nič! Bolje je, da se izogneva temu, da bi morala milodar zavrniti!“

„Otrok moj,“ odgovori Goš, „jaz hočem le to, kar sam hočem. Pojdem tedaj sam v palačo Bussièresovo. Če bo pa grofinja o tebi govorila, moral ji bodem vsekako dati odgovor!“

„Dobro. Pomni pa in povedi jej, da jaz ni česar ne zahtevam!“

In tako je stari Goš sam šel v palačo Bussièresovo.

(Dalje prihodnjič.)

Litt. A. št. 371 v znesku 10 000 gold. Litt. A. št. 1047 v znesku 100 gld. Litt. A. št. 1183 v znesku 1420 gld. Litt. A. št. 1356 v znesku 200 gld. Litt. A. št. 1485 v znesku 50 gld. Litt. A. št. 1506 v znesku 1000 gold. Litt. A. št. 1561 v znesku 4000 gld. Litt. A. št. 1589 v znesku 200 gld. Litt. A. št. 1664 v znesku 5000 gld. Litt. A. št. 1800 v znesku 7200 gold. Litt. A. št. 1822 v znesku 5500 gld. Litt. A. št. 1832 v znesku 12 340 gld. Litt. A. št. 1833 v znesku 6400 gold. in Litt. A. št. 1827 v kapitalnem znesku 24 130 gld. z izsrečkanim delnim zneskom 24 090 gld.; neizsrečkani znesek 40 gold. se bode pa s pobotanjem kapitala v gotovini izplačal.

Omenjene obligacije se bodo v izsrečkanih kapitalnih v avst. velj. po šestih mesecih od dneva srečkanja po predpisu postavnih pravil v gotovem denarju pri kranjski deželni blagajnici v Ljubljani plačevale, katera bo tudi neizsrečkani znesek 40 gld., litt. A. obveznice št. 1827 z 24 130 gld., s srečkanim delnim zneskom 24 090 gld., s pobotanjem kapitala v gotovini izplačala. Zadnje tri mesece pred zapadnim obrokom zamenjuje (skontira) deželna blagajnica v Ljubljani izsrečkane obligacije, kakor tudi vse kupone kranjske zemljiške odveze proti 4% nem natančno po dnevih zračunjenem odbitku na korist zaklada kranjske zemljiške odveze. Razen omenjenega se še to naznanja, da se lastniki sledečih uže poprej izsrečkanih obligacij še niso oglasili za plačilo, in sicer: s kuponi št. 260, 296 à 50 gld.; št. 10, 29, 137, 314, 481, 624, 866, 889, 935, 1045, 1192, 1243, 1421, 1729, 1757, 1780, 1929, 2956, 1958, 1997, 1997, 2017, 2147, 2271, 2445, 2629, 2669, 2695, 2936, 3029, 3030, 3202, 3203, 3204 à 1000 gld.; št. 167, 655, 729, 819 à 500 gld.; št. 250, 296, 570, 857, 870, 992, 1215, 1366, 1669, 2265, 2279, 2539, 2576, 2690 z delnim zneskom 760 gld. in s konečnim ostankom 240 gld., in št. 2876 à 1000 gld.; litt. A. št. 1514 za 500 gld.; litt. A. št. 1807 za 1000 gld. Ker po nastopu za izplačanje izsrečkanih obligacij odločenega časa pravica na plačevanje obresti odpade, se toraj lastniki navedenih obligacij opominjajo, naj se oglašijo za izplačanje kapitalnih zneskov ter se bodo obresti, koje bi jih privilegovana c. kr. avstrijska narodna banka na kupone iz dobe po nastopu za izplačanje kapitala odločenega časa izplačala, pri izplačanju kapitalnega zneska obligacij odtegnile.

— (Roparji) napali so dné 25. m. m. zvečer družino posestnika Martina Papeža v Tolstem Vrh na Štajerskem. Ko je zvečer družina (sedem oseb, in med temi trije hlapci) ravno molila večerno molitev, stopi v sobo pet močnih mož s črnimi obrazi, v rokah pa je vsak imel nabasan samokres. Družine se je polastil tolik strah, da se je pustila od tolovajev povezati. Roparji odnesli so nad 2000 gold. Vrli žandarmeriji posrečilo se je še tisto noč zasačiti jednega roparja, Josipa Močilnikarja, tesarja in posestnika. Dobili so tudi uže dva druga roparja, namreč Martina Zapotnika, posestnika prostranih gozdov, in Podvenška, posestnika in mlinarja iz Trojane. Ker so roparji vsi zadostno premožni, gnal jih je k zločinu pač samo pohlep po obilem Papeževem premoženju.

— (Na ljubljanskem močvirju) napravila je zadnja povodenj silno mnogo škode; setev je popolnoma uničena, pota in ceste pa so povsodi razorane in razdejane.

— (Konkürz.) Firma Golob & comp. na Vrhniku ustavila je plačevanje; dolgovi znašajo baje 20 000 goldinarjev.

— (Iz vode rešil) je minoli petek korporal Adam Pirc od 12. kompanije 17. pešpolka deklo Marijo Zagorjan, katera je pri pranju pala v zeló naraslo Ljubljano poleg deželno-brambovske vojašnice. Skočil je, videvši Zagorjan potapljačo se, ves oblečen v vodo, in srečno jo je spravil na obrežje.

— (Zaradi motenja vere) zaprla je včeraj mestna policija znanega postopača Jožo Zimo.

— (Premeščenje in imenovanje na Primorskem.) Primorske deželne žandarmerije poveljnik, major Anton Gallina, bil je premeščen v Brno; častniki so mu pri slovesu podarili krasno sreberno kupo. Poveljništvo žandarmerije prevzame stotnik Marchetti, ki pride iz Ornovic zopet v Trst.

„Hočete li iti v Pariz, Goš?“

„Jutri zjutraj bova s tem gospodom tam.“

„Potem najdete gospo grofinjo v Rue Belle-chasse, v palači Bussièresovej.“

„Hvala lepa, gospod Bricard, hvala lepa! Tako. In zdaj oprostite za nadlego!“

„Kaj? Tako pač ne odidete. Stopite v grad, da se malo okrepčate. In tudi mladi ta gospod!“

„Ne, hvala lepa, midva nisva ne trudna, ne lačna. Pa drugikrat! Z Bogom, ljubi gospod Bricard.“

Goš in Leon sta jedla v gostilnici. In drugo jutro bila sta zopet v malem stanovanju v Rue Sainte Geneviève.

Zdajci reče Leon Gošu: „Premislil sem se! Obljubil sem ti, da te spremim v grad d'Arfeuille-ski. Pa boljše je, da ideš v palačo Bussièresovo sam, ker grofinjo poznaš. Dovolila je sicer, da me smeš jej predstaviti, a v gradu, ne pa v palači. Kaj bi jej sicer imel povedati? Nič! „Vaš sin je morda moj oče“, bi rekel morda ti. Pa kje li so dokazi? Spomin na grobu! Jaz sem in ostanem tujec. Ti jej imaš samo te papirje izročiti, ki so njeni. In mislil bi celó, da bi bilo najbolje, da o meni niti ne omenjaš. Sicer bi se stvar dozde-

— (Pogodne obravnave o odkupu vžitnine) od vina, vinskega in sadnega mošta in mesa za leto 1886, mogoče tudi za leti 1887 in 1888, za dačni okraj mokronoški, kameniški in kranjski bodo se vršile za vsak zgoraj omenjeni okraj v prostorih dotičnih c. kr. davkarj dne 23. novembra t. l. ob deveti uri dopoldne. Letna odkupninska povprečnina od vina, vinskega in sadnega mošta in mesa vkup znaša za okraj: mokronoški 8700 gld., kameniški 14600 gld. in kranjski 13000 gld.

— (Opravki meseca novembra.) Če je še kaj pridelkov na polji ostalo, naj se hité pospravljati. Zeló plevelne njive, svetujejo „Dol. Novice“, naj se globoko zorjó, da zima plevel lahkeje pomori. Sadno in drugo drevje se presaja, da spomladi prej žene in se prime. Tudi žive meje se ta mesec lahko sadé. Mlada drevesca naj se s slamo obvežejo, da jih po zimi zajec ne more oglodati. Kokoši bolj na gorkem imej, da bodo bolj nesle. Bučele mraza obvaruj. Dober gospodar zdaj preudari, koliko klaje ima, da pozvé, koliko je gre vsak dan živini pokladati. Topel, snažen in suh hlev je po zimi za živino poglavitna reč. Pri solnčnem vremenu pusti vrata odprta, da nezdrava sapa izpuhti. V vinogradih se groba, ako je lepo vreme. Gnoj se razvaža v vinograde. Sodi se dopolnujejo. Travniki se gnojé. Kar ostane na vrtu petersilja in druge zelenjave, pokrije se z listjem. Staremu drevju se odvzamejo nepotrebne veje in mah.

— („Kresa“) 11. številka prinaša naslednjo vsebino: Arabela. Roman. Spisala Pavlina Pajkova. — Pesni mladeniške ljubezni. A. Pin. — Stari Džuldaš in njega sin Mamet. Ruski spisal N. N. Karazin, preložil Fr. Jos. Remec. — V samotni noči. Mirko. — Pohišna muha. Spisal J. Koprivnik. — Novi donesek k slovstveni zgodovini slovenski. P. pl. Radics. — Žaržene. J. Žmavc. — Kajkavski pisatelji in njihovi spisi. Priobčil Andrej Fekonja. — Pravljice o coprnica v Središči. Priobčil M. Slekovec. — Iz kobaridskega protokola. Razglaša M. Valjavec. — Drobnosti. — „Kres“ velja za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld.

Št. XI. prinaša te spise: 1.) J. Kržišnik: Sava. Povest v verzih. — 2.) Svojmir: Sonet. — 3.) Dr. J. Vošnjak: Odlomki iz človeške tragikomedije. II. Petega septembra bo počilo. — 4.) Svojmir: Tvoje oči. Pesem. — 5.) J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 24. Doktor Prežir. — 6.) Iv. Vrhovec: Slavní Slovenci II. Peter Pavel Glavar. (Konec.) — 7.) A. Pirec: Anica. — 8.) Nikdo: Dva biserja. Pesem. — 9.) J. Cimperman: Oséhlo cvetje. Soneti. — 10.) Fr. Svetič: Viktor Hugo. — 11.) Savo Zorán: V nóči duhóv. Pesem. — 12.) Janko Kersnik: Agitator. Roman. (Dalje.) — 13.) D. Fajgelj: Nove muzikalije. VI. — 11.) Književna poročila. IV. L. Žvab: Curiosità Trieste; V. Z.: Latinska slovnica; VI. Z.: Latinske vadbe za prvi gimnazijski razred; VII. Ivan Š.: Stavbinski slogi. — 15.) I. Franke: Umetniške starine po Gorenjskem. (Konec.) — 16.) Slovenski glasnik: Nove knjige slovenske. — Pisateljsko podporno društvo. — Akademsko društvo «Slovenija» na Dunaji. — Slava preporoditeljem! — «Archiv für slavische Philologie.» — Andrej baron Čehovin. — Hrvaška književnost. — Popravki. — 17.) J. Kalan: Šah. — „Ljubljanski Zvon“ izhaja vsakega meseca 1. dan v zvezkih, po 4 tiskovne pole vélike osmerke obsežnih, ter stoji pol leta 2 gld. 30 kr., četrt leta 1 gld. 15 kr.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Sredec, 3. novembra. Bolgarska nota na tukajšnjega srbskega zastopnika obžaluje, da je srbska vlada objavila za bolgarsko vlado zeló obtožilne dogodke, predno se je med zastopniki dalo potrebno pojasnilo. — Iz vseh mest došle so deputacije h knezu ter izjavile, da narod prosi, naj knez ostane na čelu gibanja za združitev; narod obeta prinesiti vsako žrtev, da le doseže svoj smoter.

Bukarešt, 3. oktobra. Bivši bolgarski vojni minister Cantacuzene potuje z 22 ruskimi oficirji mimo Galaca v Odeso.

Dunaj, 2. novembra. Srečke z leta 1860: Serija 496 št. 1 dobi glavni dobiček, serija 7223 št. 19 dobi 50 000 gld., serija 13892 št. 20 dobi

25 000 gold, serija 7942 št. 9 in serija 17 851 št. 1 dobita po 10 000 gld.

Brunšvik, 2. novembra. Danes se je vršil slovesen uhod princa Albrehta in njegove soproge. Narod je navdušeno pozdravljal vladarja.

Pariz, 2. novembra. Zbornica skliče se v 2. dan novembra.

Carigrad, 2. novembra. Shod konference zadržalo je zakasnelo imenovanje turškega zastopnika; jutri se vrši prva seja.

Rim, 2. novembra. Včeraj je v provinciji Palermo na koleri obolelo 18 oseb in 14 umrlo.

Kalkuta, 2. novembra. Prvi oddelek v Birmo namenjenih ekspedicijskih čet odšel je v Rangun.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 3. novembra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.45
„ „ „ srebro	82.85
Zlata renta	109.20
5% avstr. renta	99.65
Delnice narodne banke	869.—
Kreditne delnice	282.75
London 10 lir sterling	125.20
20 frankovec	9.95
Cekini c. kr.	5.94
100 drž. mark	61.55

Tujci.

Dne . . . novembra.

Pri Maliči: Skodlar, tovarnar; Jarisch, med. doktor; Prinz in Elvenich, trgovec, z Dunaja. — Dr. Hoffmann, c. kr. štabni zdravnik, iz Trsta. — pl. Obereigner, nadgozdar, iz Sneiderke. — Kozelj, učitelj, iz Nov. Marofa. Pri Slonu: Schmalz, c. kr. minist. tajnik, s soprogo, in Hostovsky z Dunaja. — Seidl Terezija s hčerko iz Trsta. Pri Bavarskem dvoru: Dr. Kešec, odvet. kandidat z Dunaja. — Šekorec, trgovec, iz Trsta. Pri Južnem kolodvoru: Horowitz, potov., iz Rihnova. — Bahr, trg. akademik, iz Celja. — Golč, šolski vodja, iz Šent Jakoba. Pri Avstr. carji: Wimmer, potov., z Dunaja. — Margolius, potov., iz Podkloštra. — Schuttig, potov., iz Črnomlja. Čebular iz Klanjca.

Umrli so:

Dne 2. novembra. Matevž Breskvar, mestni revež, 63 l., Karlovska cesta št. 7, opešanje.

V civilni bolnici:

Dne 1. novembra. Janez Kriše, gostač, 74 l., prsna vodenica. — Alojzij Trtnik, delavec, 44 l., kron. jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Možna v mm
2. novbr.	7. zjutraj	733.98	8.4	svzh. sr.	dež	20.8
	2. pop.	736.25	8.2	„	„	„
	9. zvečer	735.86	7.3	svzh. sl.	„	dež

V našem založništvu se dobiva:

Odkritje Amerike.

Predelal H. Majar.

Trije deli — 436 strani, 8°. Vsi trije zvezki v platno skupe vezani 1 gld. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamični zvezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 65 kr.

O tej knjigi piše prvi naš leposlovni list «Ljublj. Zvon»:

«Lep dar slovenski mladini. Vsak prijatelj naše mladine in književnosti naše bode zategadelj hvaležen franciskanskemu patru Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejevo priredil slovenski mladini. Prišla je na svetlo v Ljubljani pri Bambergu in ves naslov jej je: «Odkritje Amerike.» Predelal H. Majar. Poučno zabavna knjiga v treh delih o I. Kolumbu, II. Kortesu, III. Pizaru. Papir je, kakor se taki knjigi spodobi, močan, tisk lep, pravilen in razločen, vsa vnana oblika prijetna in prikupljiva in tudi cena blizu 30 tiskovnih pol obsežni, trdno v platno vezani knjigi ne previsoka. Ako se ozremo po naši književnosti, pritegniti moramo, da razun Ciglar-Tomšičeve «Sreče v nesreči» ne poznamo knjige, ki bi tako prijala mladim slovenskim bralcem, kakor Majarjevo «Odkritje Amerike». Preverjeni smo, da se ta lepa knjiga skoro udomači po slovenskih hišah in šolskih knjižnicah.»

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Oznanilo

in reklame za vse časopise, strokovne novine in koledarje domačih in tujih dežel preskrbava reellno in najceneje uže celih 27 let obstoječa najstarejša firma Avstro-Ogerske v tej stroki: A. Oppelik na Dunaji (Stadt, Stubenbastei Nr. 2).

V našem založništvu je izišel na svetlo

drugi pomnoženi natis:

Poezije S. Gregorčič-eve.

Elegantno vezane in z zlatim obrezkom stanejo

2 gld., nevez. 1 gld. 20 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica v Ljubljani.

Podružnica c. kr. priv.

avstr. kreditnega zavóda

za trgovino in obrt v Trstu.

Novci na obrestovanje

v bankovcih

za 4 dni odpovedbe 3 1/4 od sto
» 8 » 3 1/2 » »
» 30 » 3 3/4 » »

v Napoleondorih

30dnevna odpoved 3 od sto
3mesečna » 3 1/4 » »
6 » » 3 1/2 » »

Oddelek za giro

v bankovcih 2 1/2 proc. obresti za vsako vsoto, v Napoleondorih brez obrestij.

Nakazila

na Dunaj, v Prago, Budimpešto, Brno, Opavo, Levov, Reko, dalje v Zagreb, Arád, Gradec, Sibinj, Inomost, Celovec, Ljubljano in Solnograd so brez stroškov.

Kupovanje in prodaja

deviz, vrednostnih papirjev in inkaso-kuponov po 1/8 proc. provizije.

Posojila

na poroštevna pooblastila (warrants), pogoji po dogovoru; proti dovoljenemu kreditu v Londonu ali Parizu 1/2 proc. provizije za 3 mesece;

na vrednostne papirje (efekte) 6 proc. obrestj na leto do svote 1000 gld., za večje svote vsled specialnega dogovora. (69) 36—28

V Trstu dne 1. oktobra 1883.

Zavratnikov

vsake fasone, barve in kakovosti; kakor znano, je

največja zaloga

in najceneje nakupovanje

pri (59) 16

J. C. Hamann-u

Mestni trg.

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova knjigarna v Ljubljani.